

Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ք

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ եւ գաւառաց համար ԿԱՆՆԻԿ 6 մէծիս Վեցամսեայ 3 Սահմանման տողը մէկ անգամի համար 2 դրու է. անելի անգամներու համար սակարկութիւն կը լինի :

ՕՐԱԳԻՐ

ԱՂԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ք

Լրագրոյ մեքսքերեայ համակ եւ այլ գրութիւն պէտք է ուղղել Մ. Յ. Մէլիքեան, Պապար Այի ճաստի քիւ 20 Տ. ձիւլեկեան Է. Գեֆիկի սպարաւոր :

Տէր և Տնօրէն Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

20 փարա

Խմբագիր Բ. ՊՈԶԱՃԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 4 ՄԱՅԻՍ

ԱՂԳԱՅԻՆ

ԿԱՌՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Վերջին թղթաբերով եկած Տիգրան Նոր-Դար լրագրէն կը բաղկան հետեւեալ տեղեկութիւնները.

Կոնստանդնուպոլիս Դաւանդընք

Սինդիկատները

1. Միջազգային արքեպիսկոպոս Բաբամեան.

2. Մեսրոպ եպիսկ. Սմբատեան:

3. Յովակիմ եպիսկ. Տէր-Գրիգորեանց.

4. Երեմիա եպիսկ. Գալստեանց:

5. Ներսէս եպիսկ. Խուրափեղդեան.

6. Մամբրէ ծայրագոյն վարդապետ Սանտարեան.

Ս. Էջմիածնայ միաբանութիւնից

7. Սերովբէ եպիսկ. Առաքատեան.

8. Գրիգոր եպիսկ. Աղափիրեանց.

9. Յովհաննէս եպիսկ. Տէր-Բաբումիւնեանց.

10. Գրիգոր ծայրագոյն վարդապետ Տէր-Ստեփանեան.

11. Արիստակէս վարդապետ Գուրեանց.

12. Ստեփան վարդապետ.

13. Յովակիմ վարդապետ Ղամբրեան.

Թեմական առաջնորդները.

14. Բեաթարեայից՝ Մակար արքեպիսկոպոսի կողմից կարապետ վարդապետ Այվազեան.

15. Ասորական թեմից՝ Սուքիաս եպիսկ. Պարզեանց.

16. Ղարաբաղի թեմից՝ Գրիգոր արքեպիսկ. Սաղիսեանց.

17. Ծամակոյ թեմից՝ Թադէոս եպիսկ. Յիւնեան.

18. Ղարսի թեմից՝ Գրիգորիս եպիսկ. Սղուանեանց.

19. Վրաստանի և Իմերէթի թեմից՝ Արիստակէս եպիսկ. Սեդրակեան.

20. Երեւանայ թեմից՝ Գրիգոր եպիսկ. Սուրենեանց.

21. Ատրպատականի (Պարսկաստան) թեմից՝ Մեսրոպ վարդապետ Ճերմակեան. (1)

22. Սպահանի (Պարսկաստան) թեմից՝ Գրիգորիս եպիսկ. Յովհաննիսեան. (2)

(1) Ճերմակեան վարդապետը ինքը չէ գալիս, այլ յայտնել է թղթով իւր կարծիքը.

(2) Գրիգորիս եպիսկ. իւր քուէն յանձնել է Սերովբէ եպիսկ. Արատեանին :

Այստեղեկան ուսող ամառները

23. Արգար Յովհաննէսեան—Վրաստանի և Իմերէթի.

24. Յովհաննէս Սարգսեան—Ասորականի.

25. Ալէքսանդր Բէկ Լալաեան—Շամախու.

26. Ներսէս Բէկ Աթաբէկեան—Ղարաբաղի.

27. Բժշկապետ Խաչատր Արշալուսեան—Բէաթարեայ.

28. Սիմէոն Աթանոսեան—Երեւանի.

29. Բժիշկ Սղեքսանդր Ղաղաղեանց—Կարսի և Բաթումի.

30. Համբարձում Առաքելեան—Պարսկաստանի և Հնդկաստանի.

Էջմիածին, 17 ապրիլ.

Այսօր Միաբանութիւնը մի առանձին նիստում որոշեց չընդունել Տաճկահայոց ընտրելեաց ցանկը, առարկելով որ նրա մէջ չեն ներառւում ընտրուած են առանց քուէարկութեան Առաջարկուեցաւ քուէարկութեամբ նոր ցանկ կազմել, Հարցը մնաց բաց : Մակար Արքեպիսկոպոսը իւր ձայնը դրաւ որ չեն ընդունուի այլ յայտնել է յօժարութիւն համաձայնել ընտրուելի մեծամասնութեան հետ : Թաւրիշի յաջորդ Մեսրոպ վ. ճերմակեանը իւր ձայնը տուել է Տեղապահ Միւրտիլ արքեպիսկոպոսին : Սպահանի առաջնորդ Գրիգորիս եպիսկոպոսը իւր ձայնը տուել է Սինդիկատի անդամ Սերովբէ եպիսկոպոս Սմբատեանին : Ատրպատականի պատգամաւոր Ծատուր-խան Սեթ-խանեանը նամակով յայտնել է իւր ցանկութիւնը : Երեւանի պատգամաւոր Ղահրաման աղա Մելիք-Աղաճալեանի հիւանդութեան պատճառով ընտրութեան մասնակցելու եկած է նրա փոխանորդ Աթանասեանը :

Էջմիածին, 18 ապրիլ.

Այսօր Վեհարանում տեղի ունեցաւ ընտրողների ընդհանուր ժողով՝ պետական ներկայացուցչի և պրոֆիտորի ներկայութեամբ նախապարաստական պարագմանց համար ժողովը որոշեց Տեղապահ Մելիքի արքեպիսկոպոսին և Սինդիկատի անդամ Սերովբէ եպիսկոպոսին երկու ձայն ունեցող ճանաչել Պրոֆիտորը բողոքեց Մակար արքեպիսկոպոսի արտայայտած մտքի դէմ, առարկելով որ թեմական առաջնորդները պարտաւոր են անձամբ ներկայ գտնուիլ ընտրութեանը և կամ իրենց փոխարէն ներկայացնել մի ուրիշին : Կարծիքների տարաձայնութեան պատճառով ժողովում է անցել տարուանից աւելի զ ժողովութիւններ :

Ընդհանուր արամադութիւնը խիստ բարեւոք է :

Էջմիածին, 19 ապրիլ.

Այսօր, բոլոր ընտրողների, կուսակցութեան ներկայացուցչի, նահանգապետի, պրոֆիտորի և բաղմամբի ժողովրդի ներկայութեամբ երեմիա եպիսկոպոսը հանդիսաւոր պատգագ կատարեց սրբ. յետոյ տեղի ունեցաւ մաղթանք և յետոյ երեմիա եպիսկոպոսը երգուեցեց աշխարհական պատգամաւորներին : Վաղը կը կատարուի չորս ընտրելների ընտրութիւնը :

Էջմիածին, 20 ապրիլ. 11 ժ. 11 ր. Այսօր սուրբ Տաճարում կատարուեցաւ չորս ընտրելների ընտրութիւնը : Ժողովը ընդունեց թրքահայերի ուղարկած ընտրելեաց եռանուն ցանկը : Իսկ չորրորդ ընտրելի ընտրուեցաւ Մակար Արքեպիսկոպոսը :

Էջմիածին, 20 ապրիլ. 3 ժ. Կաթողիկոսական չորրորդ ընտրելի համար գաղտնի քուէարկութիւն կաւ : Միւրտիլ արքեպիսկոպոս ստացաւ 1 քուէ, Եսայի Պատրիարքը 4, Յովսէփեանց 2, Սուրենեանց 4, Իսմիրեանց 5, Մակար արքեպիսկոպոսը 16 : Քուէարկութեան հետեւանքի մասին յայտարարուելուց յետոյ միաձայն չորրորդ ընտրելի ճանաչուեցաւ Մակար արքեպիսկոպոսը :

Էջմիածին, 20 ապրիլ. 7 ժ. 30 ր. Երեկոյեան.

Մակար արքեպիսկոպոսը հեռագրով իւր քուէն յանձնեց կարապետ վ. Տէր-Գալստեանցին : Բոլոր պատգամաւորները քուէների թիւը 30-էն ընդհանուր արամադութիւնը յուզման մէջ է :

Էջմիածին, 21 ապրիլ. 11 ժ. 15 ր.

Ընտրուեցան Մելիքիսեդեկ Սըրբազան միահամուռ 30 ձայնով : Մակար Սըրբազան 16 ձայնով : Երեւանի Սըրբազան ստացաւ 13 և Աղդեան 3 ձայն : Խոնուած էր ժողովրդի տահաղին բաղմութիւնը : Ընտրութիւնը ընդունուեցաւ անհամուռութեամբ : Երեւանի կեցողներով Տիրում է անպատմելի ոգեւորութիւն :

Ռուսական վերջին թղթաբերը կաթողիկոսական վերջին ընտրութեան վրայ կարեւոր տեղեկութիւններ կը բերէ մեզ, զորս աստ կ'ամփոփենք :

Համադրեային ընտրող ժողովը 28 անդամներ է կը բաղկանար, 30 ձայնից իրաւունքով, զի Ատրպատականի առաջնորդ ճերմակեան վարդապետ և Սպահանի առաջնորդ Գրիգորիս եպիսկ. Յովհաննէսեան բաղադրել են իրենց, առաջինը Տեղապահ Միւրտիլ արքեպիսկոպոսի և վերջինը Սերովբէ եպիսկ. Արատեանի յանձնած էին իրենց ձայներն : Ընտրողական ժողովը անգամայն անուանց ցանկն արդէն ի վերջին :

Երոյ նշանակուած լինելով, կը տեսնուի թէ 22ն եկեղեցական և 8ը միայն աշխարհական էին :

Սինդիկատի և Միաբանութեան անդամը ի սկզբան հաստատապէս որոշեց իւր ձայնը : Մակար Սըրբազանը կաթողիկոսացեալ, և առ այս յաջողեալ միակ միջոց համարեց իւր ընդունել երեւանի ժողովը եռանուն ցանկը : Սակայն բարեբաղդաւոր ութ աշխարհական պատուիրակներն ուստած լինելով Ռուսիոյ և Թուրքիոյ Հայոց միջեւ միութեան կոպտ անխզելի պահել, ամեն ճիշդ թափեց իւր քուէն իւր քուէն անխփոս ընդունել տալու համար : Եկեղեցականներէն միայն Տեղապահ Միւրտիլ արքեպիսկ. Սիդիսիսեանց, Նորդ. Արիստակէս եպիսկ. Սեդրակեան, Երեւանի առաջնորդ Գրիգոր եպիսկ. Սուրենեան և Կարսի առաջնորդ Գրիգոր եպիսկ. Աղաճալեան համակարծիք գտնուեցին : Եւ անոնց ընթացքը քաջալերեցին իրենց համամտութեամբ :

Երբ Համադրեային ընտրողական ժողովը բոլոր անդամը Էջմիածին գումարուեցին, անոնց տրամադրութիւններէն յայտնուեցին թէ՛ Սինդիկատի Մակար Սըրբազան 16 ձայն ունէր եկեղեցական անդամաց մէջ, և մնացեալ 14 ձայններ կ'ամ խորիմեան Հայրիկ և կ'ամ Մելիքիսեդեկ Սըրբազան Մուրատեանց պիտի ըստանային : Նոյնպէս յայտնուեցին թէ խորիմեան ամենեւին քուէ չափի ստանար եկեղեցական պատուիրակաց կողմէ, մինչ Մուրատեան Սըրբազան դէթ կուսակիցներ ունէր անոնց մէջ :

Ըստ այսմ, ակներեւ տեսնուեցին որ 16 եկեղեցական պատուիրակը իրենց ձայնները Մակար Սըրբազանի պիտի տային, որպէս զի նա առաջին ընտրելի լինի, իսկ Մուրատեան Սըրբազան երկրորդ, բայց մնացեալ 14 անդամը, այն է՝ ութ աշխարհական պատուիրակ և եկեղեցականներէն Միւրտիլ արքեպիսկ. և Սեդրակեան, Աղաճալեան և Սուրենեան եպիսկոպոսը եւ Պարսկաստանի առաջնորդին ներկայացուցչը կը բաղձային որ երկու ընտրելիները լինէին խորիմեան Հայրիկ և Մելիքիսեդեկ Սըրբազան, բայց թէ անոնցմէ ո՞րն առաջին պիտի լինէր, մեծամասնութեան տրամադրութիւններէն կ'երեւէր թէ Մելիքիսեդեկ Սըրբազան առաջին պիտի լինէր, քանի որ հոգեւորականաց մէջ եւս Հատադոյներ ունէր : Աշխարհական պատուիրակը իրենց համախորհուրդ եկեղեցականաց հետ նախ կը խորհին մեր երեսփոխանական ժողովը եռանուն ցանկն ընդունել տալ, և այս մտքը կը խնդրեն Տեղապահ Միւրտիլ եպիսկոպոսէն որպէս զի ընտրող ժողովը ապրիլ 19ի իրեկունը

գումարէ ի խորհրդակցութիւն : Ընտրողական ժողովը նոյն իրիկունը կը գումարի եւ վրաստանի ու իմէթէթի պատուիրակ Պ. Աբգար Յովհաննէսեան նախ և առաջ խօսք առնելով թուրքաշայտ եռանուն ցանկին անփոփոխ ընդունելութեան հարկը կը բացատրէ եւ կառաջարկէ որ եկեղեցական և աշխարհական պատուիրակը միաձայնութեամբ ընդունին զայն, որպէս անցեալ տարի : Այս առաջարկութեան ի պատասխանի, Սուքիաս եպիսկոպոսը Պարզեան Սինոդի անդամներէն քանի մը եպիսկոպոսներ ձայնակից ունենալով իրեն՝ կը յայտարարէ թէ այս մասին խորհրդակցելու հարկ չտեսներ, թէ ընտրութիւնը Պալատէնիոյ տրամադրութեանց համաձայն պէտք է կատարուի, եւ թէ երեսփոխորդի եռանուն ցանկն չկրնոր որ և է նշանակութիւն ունենալ Սինարհական պատուիրակը և իրենց համախոհ չորս եկեղեցականք, որոց երկուքն երկերկու ձայն ունէին, ի դուր կաշխատին եռանուն ընտրելեաց ցանկին մերժման աղիտաբեր հետեւանքը պարզել եւ սարհամոզել Սինոդի և Միարանութեան անդամները, բայց Մակարեանը խօսք չհասնելով, չեն ուզեր խորհրդակցիլ և ժողովը կը ջրուի : Աշխարհական պատուիրակը կը յուսահատին, տեսնելով որ 16 Մակարեանք իրենց առաջնորդինը Պալատէնիոյ վրայ կը հիմնէին որ կը տրամադրէ թէ 4 փանտատներու ցանկը պէտք է կազմուի Սինոդի առաջարկած եպիսկոպոսներէն կամ քուէարկութեամբ կամ միաձայնութեամբ, եթէ նոր ցանկ մը պատրաստել հարկ չկեն, խորհեան և Ալեքեան Սրբազաններն չը պիտի կրնային անոր մէջ մտնել, քանի որ ձայնից մեծամասնութեամբ պիտի ընտրուէր այդ ցանկն և 16 ձայն ընդդէմ էին երեսփոխանական ժողովոյ եռանուն ցանկին մէջ գտնուող եպիսկոպոսաց : Հետեւապէս, աշխարհական պատուիրակաց ուրիշ միջոց չմտար, բայց եթէ իրաւաստութիւն մը գոյացնել, այսինքն թէ թուրքաշայտ եռանուն ցանկին վրայ աւելցնել այն եպիսկոպոսն որ Սինոդի և Միարանութեան անդամն ընտրելին էր, այն է Մակար Սրբազան, և իրենց այս դիտաւորութիւնը իր յայտնեն Մակարեաններուն, որք կ'ընդունին այս իրաւաստական հարգադրութիւնը :

Եւր ապրիլ 20 ին Համադդային Ընտրողական ժողովն երկրորդ անգամ գումարուեր է քառանուն ընտրելեաց ցանկը պատրաստելու համար, կաթողիկոսական Տեղակալ Մկրտիչ արքեպիսկոպոսը բանախօսութիւն մ'ընելով, առաջարկեր է աղբային երեսփոխորդի եռանուն ցանկն ընդունելու Սուքիաս եպիսկոպոսը, որ առաջին նշանակութեամբ ընդգրկուած ինչ յայտնէր, այս անգամ առաջինն կը լինի հաւանութիւն տուող և հետեւապէս ժողովը միաձայնութեամբ կ'որոշէ ընդունել զայն : Ապա գաղտնի քուէարկութեամբ չորրորդին ընտրութիւնը կատարուելով Մակար Սրբազան 16, իզմիրեան Մատթէոս Սրբազան 3 և Սաղիսեանց 3 քուէ կ'ստանան, Աշխարհական պատուիրակը յայտնում կ'առաջարկեն յիշեալ երեք եպիսկոպոսաց մէջէն յայտնի քուէարկութեամբ ընտրել չորրորդ ընտրելին, բայց եկեղեցական պատուիրակը կը հակառակին և տեսնելով որ Մակար Սրբազանի ստացած 16 քուէներուն մէջ գէթ աշխարհական

միակ պատուիրակի մը ձայնը չկայ, կը պնդեն թէ քուէարկութիւնն անկանոն է, և կը պահանջեն որ ինչպէս եռանուն ցանկն միաձայնութեամբ ընդունեցաւ, այնպէս պէտք է որ չորրորդ ընտրելին միաձայնութեամբ ընտրուի : Աշխարհական պատուիրակը նախ չեն ուզեր ընդունիլ այս առաջարկն, բայց յետոյ տեսնելով որ Սուքիաս եպիսկոպոս Պարզեանց, ի դիմաց իւր համախոհաց, ետ կ'առնու իւր խօսքն և կը պահանջէ չորից ընտրելեաց ընտրութիւնը նորէն կատարել ըստ տրամադրութեանց Պալատէնիոյ, և Պրօկուրորի միջամտութիւնը կը խնդրէ : Աշխարհական պատուիրակը գործին ծանր հետեւանքը կ'առնելով, խոհեմութիւն կը համարեն անմիջապէս համակերպիլ Մակարեանց պահանջման, այն է՝ միաձայնութեամբ ընտրել չորրորդ ընտրելին : Մակարեանք ևս կը յայտնեն թէ իրենք ալ միաձայնութեամբ կ'ընդունին երեսփոխորդի եռանուն ցանկն, և այսպէս քառանուն ընտրելեաց ցանկը միաձայնութեամբ ընտրուած կը լինի, և ժողովակարն կ'ստորագրեն թէ ղեկորներն վերոգրեալ արքեպիսկոպոսուն (Խորհեան, Մուրատեանց, Ալեքեան և Մակար) համարմբ արժանաւոր յաստիճան կաթողիկոսի և Ծայրագոյն Պատրիարքի ամենայն Հայոց :

Ըստ այսմ քառանուն ընտրելեաց ցանկին պատրաստութեան դժուար դործն աւարտած էր և աշխարհական պատուիրակը ու իրենց համախոհ եպիսկոպոսը հասած էին իրենց նպատակին՝ իմաստուն և խոհական իրաւաստութիւններ ընելով : Կը մնար վերջին և դժուարին դործն, այն է՝ որոշել թէ ապրիլ 21 ընտրութեան մէջ ո՞ր պիտի լինէին 2 ընտրելիք : Մակարեանք անշուշտ իրենց 16 ձայնն իրենց ընտրելոյն պիտի տային և աշխարհական պատուիրակը և իրենց համախոհ եկեղեցականք, այն է 14 հոգի, Մեքլիսեանք Սրբազանին պիտի տային իրենց քուէն, բայց այս պարագային մէջ Մակար Սրբազանին քուէները թէեւ 1-2 ձայն տուելի պիտի լինէին, բայց իրենց նշանակութիւնը պիտի կորուսանէին Մեքլիսեանք Սրբազանի քուէից քով, որք իրենց աղբայնութեամբ մեծագոյն կարեւորութիւն մը պիտի ունենային :

Ապրիլ 21ին վերջին ընտրութիւնը կատարուելով, Մեքլիսեանք Սրբազան ստացեր է ամբողջ 30 ձայն և հետեւապէս ընտրուեր է ի կաթողիկոսութիւն ամենայն Հայոց, իսկ Մակար Սրբազան 16 եւ խորհեան Սրբազան 13 քուէ ստացեր են, և հետեւապէս առաջինն Գանտիտատ նշանակուեր է : Դիտելի է որ, թէեւ Մակար Սրբազան 16 քուէ ստացած է, բայց այս թուոյ մէջ չկան ո՛չ աշխարհական պատուիրակաց, ո՛չ կաթողիկոսական Տեղակալի և թուրքաշայտ պատուիրակի, ո՛չ Տիգրիսի, Երեւանի, Կարսի, Արարատականի, Պարսկաստանի և Հնդկաստանի նման բազմաթիւ և կարեւոր վիճակաց առաջնորդներու ձայները : Իսկ խորհեան Սրբազան թէեւ 13 քուէ ստացած է, բայց այս թուոյ մէջ կը մտնեն 8 աշխարհական պատուիրակաց, կաթողիկոսական Տեղակալի և թուրքաշայտ պատուիրակին, Տիգրիսի, Կարսի, Արարատականի, Պարսկաստանի և Հնդկաստանի վիճակաց առաջնորդներուն ձայները : Բայց ըստ որում օրէնքը կը պահանջէ որ մեծամասնութիւն չազգը Բանտիտատ պիտի լինի, Մակար Սրբազան առաջնութիւն

ունեցած է խորհեան Հայրիկի վերայ : Տիգրիսի լրագիրք և մասնաւոր թղթակիցք կը հուշակեն թէ, Մուրատեան Մեքլիսեանք Սրբազանի փոխ ընտրութիւնն ի գահ Հայրապետութեան ամենայն Հայոց, բուն ոգեւորութեամբ ընդունուած է ժողովրդեան կողմէ :

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Կայսերական հրամանաւ
Կիրիտի կուսակալութեան նախորդ խորհրդական Մեհմետ Ալի փաշա՝ կեստրիոյ կառավարիչ անուանեցաւ :
Հիւսնիի նախորդ կառավարիչ Հիւսնիյի Ռիշաթի փաշա Օսմ. Արշակապետի կուսակալութեան կեդրոնական կառավարիչ անուանեցաւ :
—Վեհ. Սուլթանը՝ կայսերական պալատան Բ. քարտուղար Գատրի Էֆենտին Ա. կարգի Մեհմետի, զինուորական քննիչ յանձնախմբին նախագահ Ֆերիք Ռիշաթ փաշային Ա. կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհեց :
—Բ. Դուռը չէ ընդունած Սամսի իշխան Գոսթաքի Ոսոսիտէ փաշայի հրաժարականը, և միանգամայն հեռացրեր է նա թէ մեղանշած էր իւր պաշտօնէն հրաժարելով առանց Բ. Դրան հաւանութեան, յորմէ ստացած էր իւր իշխանութիւնը :
Ալեքային ժողովոյ այն պատուիրակաց, որք հեռագրաւ ծանուցած էին Սոսիտէ փաշայի պաշտօնանկութիւնն, Բ. Դուռը պատասխաներ է թէ, Սամսի կազմական օրէնքն իրաւունք չտար ալեքային ժողովոյ պաշտօնանկ ընելու այն իշխաններն, որոց՝ կայսերական կառավարութիւնը պատշաճ դատած է յանձնել կղզւոյն վարչութիւնը : Սամսիք՝ եթէ դժգոհ են իրենց արդի իշխանէն՝ կրնան պարզապէս իրենց արտունջներն, յայտնել Բ. Դրան :
—Կայսերական կառավարութեան հրամանաւ, Զմիւռնիոյ նահանգին Տէֆթէրտարն և ընդհ. գատախաղութեան օգնականն անմիջապէս Սամսի գնացեր են իրաց վիճակը քննելու և տեղեկագրելու համար, կը ծանուցուի նաեւ թէ Պոլսէն յատուկ պաշտօնով կայսերական Գոսթաքի մ'ալ զրկուած է ի Սամսի :
—Թէրեմանը-Հագիդալմ՝ իւր այս աւուր թուով կը հերքէ Մեհմետ-Օրիանթալի տուած այն լուրը թէ վեհ. Սուլթանը ծանուցել է թուրք մ' և ոսկի ժամացոյց մ'ընծայած է բժշկապետ Մամլոյէնի փաշային :
—Թարիք լրագիրն՝ իւր երէկի թուով կը ծանուցանէ թէ, Բ. Դուռը պատշաճ դատեր է Ալեքի անուարկող կեդրոնական կառավարիչ Նիքոլայի Սատոնաքի Էֆենտիին յանձնել առժամապէս՝ Սամսի կղզւոյ վարչութիւնը, մինչեւ որ Գոստաքի Սոսիտէ փաշային եւ Ալեքային ժողովոյ միջեւ ծագած անհամաձայնութեան պատճառները քննուին և պատշաճ որոշում մը տրուի :
—Արքունի բժշկական վարժարանին դատախօսներէն զնդապետ Տորթ. Ալեքսանդրոս Զմիւռնի պէյ Հոռոմի առաջնապահական գնապտ. նախորդի Օսմ. պատուիրակ անուանած լինելով, շարժմբ օրը վառնայի ճանքով Հոռոմ ուղեւորեցաւ :

—Վիէննական լրագիրք կը ծանուցանէ թէ, ապրիլ 30ին սաստիկ կուր մը տեղի ունեցեր է Ռիւդի վանքէն եկող և Մակեդոնիոյ նահանգը մտնել ուղող խումբ մը Պուլգար խումբարարաց և սահմանադիրն վրայ կիրճերը պահող Օսմ. ոստիկանաց միջեւ : Ոստիկանք վանքն յարձակողներն, որոց չորսն սպանուեր և մին վիրաւորուեր են, իսկ ոստիկանաց կողմէ երկու հոգի մրայն վիրաւորուեր են :
Փիլիպէի համանուն լրագիրք կը ծանուցանէ թէ Հոռոմ իւրան իսլամ գիւղօրէից մէջ մեծ յուզում կը տիրէ :
—Խտալական դեսպան Բորթի կոմսն՝ որ միամեայ արձակուրդ մը խնդրած էր իւր կառավարութենէն և կը պատրաստուէր մայրաքաղաքէս մեկնելու, հրահանգ ստացեր է առայժմ չհեռանալ իւր պաշտօնատեղիէն :
—Մոնթէօր Կիրիտէն գրուած թղթակցութենէ մը առնելով, կը ծանուցանէ թէ Կիրիտի կուսակալ Ֆրիտաէս փաշա՝ Ալեքային ժողովոյ ընդգիծագիր կուսակալութեան զօրանալուն պատճառաւ՝ հրաժարեր է իւր պաշտօնէն :
—Ալեքիական արտասովոր դեսպան Պ. Ռիւսեմ Հուլիս վաղը վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւ պիտի ունենայ իւր դեսպանական վկայագրերը մատուցանելու համար :
—Վսեմ. Հասան Ֆէհմի փաշա մայիս 1ին փարիզէն մեկնած լինելով, այս աւուր վառնայի թղթաբերով մայրաքաղաքս կ'ըսպասուէր :

ՀԵՌԱԳԻՐ
—
Բեդրասուրկ 16 մայիս.
Չարը պատուոյ սուր մ'ընծայեց Աֆղանեան սահմանադիրն ուսական զօրաց ընդհ. հրամանատար Բոմարոֆ զօրավարին :
Հակառակ այս իրողութեան, Անդիոյ և Ռուսիոյ միջեւ իրաց վիճակն որ և է փոփոխութիւն չէ կրած :
Հունիս 16 մայիս.
Երեկոյեան լրագիրք կը հաստատեն թէ Ռուսիոյ կողմէ անդլուսական կարգադրութեան ծրարագրին տրուած ընդունելութիւնը տակաւին պիտի պահանջէ քանի մը կէտերու վիճաբանութիւնը, բայց թէ այս վիճաբանութիւնը չկրնար աղբայնել կարգադրութեան հաւան մասը :
Պաշտօնապէս կը հերքուի փարիզի լրագրաց ոմանց հրատարակած այն լուրը թէ, Պրանսական դորժակատարը ծանուցեր է եգիպտական կառավարութեան թէ, Պրանսա ապօրէն կը համարէին այն հրամանագիրն, որ Պոլսէն 3 կանխիկ զեղչ մը կը հրամայէ եգիպտական պարտուց կտրոններուն վրայ որք ի մօտոյ պիտի վճարուին մինչ եգիպտական երեւմտից կարգադրութիւնը դեռ չէ վաւերացած մեծ տեղութեանց կողմէ :
Պէրլին 16 մայիս.
Կը հաւաստեն թէ Ռուսիա պիտի պնդէ Հէրաթի և Գապուլի մէջ յատուկ դորժակատարներ պահելու իրաւանց վրայ :
Ռուսական կառավարութիւնն հաւանութիւն տուաւ Գըլլը-Ալիքի-Մէրիի երկաթուղւոյ յատազօնոյ զորս Անէնքոֆ զօրավարը ներկայած էր :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

— 0 —

ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԻ ՀՕՐ
ՆԵՐԱՍՏԱՅԻՆ

Ա. Ռ.

Վ. Զ. Ս. ՈՒԼԹԱՆՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն այս օր Օգոստոսի ամիսը կայսեր ներկայա-

նալու համար, հանդիսաւոր կեր-

պիւ կայսերական պալատը դնաց:

Ժամ 3 1/2 կայսերական պալա-

տէն ի Պատրիարքարան հասան ե-

րեք կառք և 7 ձի: Ա. կառքին

մէջ նստաւ Ամեն. Սրբազան Պատրի-

արք Հայրն՝ իւր քովն ունենալով

արարողապետ փաշային օգնականն

և դէմն Պատրիարքարանի գործա-

կատար Արքայապետ Եփ. Այս կառ-

քին առջեւէն կ'երթային ժանտար-

մա ոստիկան մը, չորս հեծելա-

զօր, երկու բարապանք, և յիշա-

պատած էին Գարեգին վարդապետ

Սրբանձառեանց, Մամբրէ վ. Բրդ-

նունի, Գեորգ վ. Իւթիւնեան,

Յովհաննէս վ. Արշարունի, Գառ-

րիկ վ. Անուշեան եւ Ս. Պատրիարք

Հօր փոքրաւոր Պօղոս սարկաւադ-

պալատական ձիւր նստած: Զիւ-

րէն մին, որ շքեղապէս դարձարեալ

էր, Ս. Պատրիարք Հօր յատկացեալ

էր, և առաջին կառքին ետեւէն (է-

տէ) կ'երթար: Բ. կառքին մէջ նը-

ստած էին Գեր. Խորէն և Մատթէ-

ոս եպիսկոպոսներ: Գ. կառքին

մէջ նստած էին Աղբ. Ժողովոյ ա-

տենապետ Եղիսիմիոս Տիգրան

էփ., Գալ. Ժողովոյ Բ. տենապետ

Հայրնեան Բարսեղ Էփ. և ֆանոս-

եան Գեորգ Էփէնտի: Սոյն կառքին

ետեւէն կ'երթային երկու հեծելա-

զօրք:

Ժամ ձիւք Կին մեկնեցան Պատ-

րիարքարանէն ի կայսերական պա-

լատ:

Թէ՛ Ս. Պատրիարք Հայրն և թէ՛

եկեղեցական և աշխարհական ու-

ղեկիցք պատուանշաններով դար-

դարած էին իրենց կուրծքը. եկե-

ղեցական դասն ամբողջ վեղարա-

ւորէին:

Ժողովուրդեան անթիւ բազմու-

թիւն մը սկսած էր գունդագունդ

դիմել ի Գունդարու. այն փողոց-

ներու տուններն, ուսկից պիտի անց-

նէր հանդէսը, ընտանիքներով լի

էին. ճանքուն վրայ տեղ տեղ ոս-

տիկաններ կեցած էին ի պատիւ Ն.

Սրբազանութեան, ինչպէս նաեւ ե-

կեղեցւոյ կից կրպակները գալինի-

ներով և պսակներով զարդարուած

էին, որոց մէջ տեղ դրուած էին

Վեհ. Սուրբանին և Ս. Պատրիարք

Հօր պատկերներն հետեւեալ վեր-

տառութեամբ «Կեցցէ՛» վեհ. Սու-

րբան Համիտ Խան Բ. և Կեցցէ՛

Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրի-

արք Հայր:

Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայ-

րէն՝ իւր ուղեկցաց հետ՝ հանդիսիւ

Ժամ 5 ին Երջաղի կայսերական

պալատն հասնելով, մեծ պատ-

ւով ընդունուեցաւ արարողապետ

Միւնիւր փաշայի կողմէ, որ դե-

ղեցկապարդ դահլիճ մը հրամցուց

զայն: Անդ սովորական ողջոյննե-

րութեան և սուրճ ու օշա-

րակ հրամցուելէ յետոյ, Ն. Սրբազ-

նութիւնը՝ Գեր. Խորէն Նար-Պէյ

և Իղմիրեան Մատթէոս Սրբազա-

նաց, Գալ. Ժողովոյ տենապետ

Մաքսուտ Սիմօն պէյի և Պատրիար-

քարանի գործակատար Ֆրէնկեան

Արքայապետ Էփ. ի հետ պատիւ ունե-

ցաւ Վեհ. Սուրբանին ներկայանալու:

Եւ գրաւոր բանախօսութիւն մ'ար-

տասանեց: Ն. Վեհ. Սուրբանութիւնը՝

ի պատասխանի՝ յայտնեց թէ դո՛

էր իւր հաւատարմի՝ Հայ հպատա-

կաց հոգեւոր գլուխն իւր ներկա-

յութեան ինդունելով, և թէ մեծ

համակրութիւն կը տածէ իւր հա-

ւատարմի Հայ ժողովուրդեան վրայ

որոյ փառաբանքը միշտ լսելու պատ-

րաստ է: Ս. Պատրիարք Հայրն շնոր-

հակալ լինելով՝ բարեմաղթութիւն

ներ ըրաւ Օգոստոսի ամիսը Սուրբանին

թանկադին կենաց երկարութեան

համար, և ապա իւր հրաժեշտի ող-

ջոյնը մատոյց Ն. Վ. Վեհ. Սուրբանու-

ն և մեկնեցաւ: Այս միջոցին արարո-

ղապետ Միւնիւր փաշա Վեհ. Սու-

րբանին կողմէ Ա. կարգի Մեծիորէ

պատուանշանը յանձնեց Ն. Սրբազ-

նութիւնը:

և երբ Սրբեմնի նաւամատոյցն

հասաւ, իրեն ուղեկցեցան արդէն

պատրաստեալ չորս կառքեր, ո-

րոց մէջ կը գտնուէին Գեր. Տիմ-

թէոս եպիսկ. Սափրիչեան, Գրի-

գորիս եպիսկ. Ալեքանդրեան, Յով-

սէփ վարդապետ Այվազեան, Եղի-

շէ վարդապետ Այվազեան, վեց

ձիաւոր քահանայք, ինչպէս նաեւ

այն աշխարհականք, որոց անուն-

ներն արդէն ծանուցուած են մեր

չափաթ աւուր թուով, նոյնպէս և

Բ. Գրան խափաղներ և ոստիկաննե-

ր: Ս. Պատրիարք Հօր անցած ուղ-

ւոյն վրայ ամեն աղբի ժողովուրդեան

հո՛ծ բաղմութիւն մը խնամ էր,

մանաւանդ Սրբեմնի նաւամատոյ-

ցէն մինչեւ Բ. Գուն: Ն. Սրբազ-

նութիւնն յաջ եւ ահա կ'իջնու-

նէր ժողովուրդը:

Ժամ 6 1/2 էր երբ թափորը Բ.

Գունն հասաւ, և Ն. Սրբազնու-

թիւնը՝ իւր բոլոր ուղեկցաց հետ

նախ՝ Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Սա-

յիս փաշայի, եւ ապա հետզհետէ

բոլոր նախարարայ՝ իւր առաջին

պաշտօնական այցելութիւնները տը-

ւաւ:

Ժամ 7 ին Բ. Գրանն մեկնելով,

ուղղակի Դատական և Կրօնական

գործոց պաշտօնատունը դնաց և

այցելութիւնն տուաւ Վսեմ. Գերա-

միլ փաշայի: Ն. Սրբազնութիւնն ի

դարձին, Սուրբան Մատթէոսի

համարանին առջև կանգ առնելով,

արարողապետ պէյին հետ կառքէն

վար իջաւ և դամբարանը մտնելով,

երջանեկալիչապէս Սուրբան Մատ-

թէոս Բ. Գրանի գերեզմանին վրայ ա-

ղօթեցաւ ըրաւ: Ապա հանդէսը

Դատարկայի ճանքով գնաց մինչեւ

Մայր-Եկեղեցի, ուր Ամեն. Ս. Պատ-

րիարք Հայրն ջերմագին բարեմաղ-

թութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուրբա-

նին և իւր յաւատարմի նախարարաց

արեւշատութեան համար:

Մանրամասնութիւնք վաղը:

Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ

Հօր պատահած վերջին դժբաղդու-

թիւնն յայտնի է ամէնուն:

Մեր լուրերն պահեցինք մինչեւ

ցարդ յուսալով որ պաշտօնական մար-

մինք և աղեցեղի ազգայինք գթալով

Նորին Գերապատուութեան դժբաղդ-

վիճակին վրայ, հարկ եղած նպաստը

չեն զլանար: Սակայն ցաւօք սրտի ըս-

տուեցինք թէ մինչեւ, այս վայրկեան

որ և է տեղէ օգնութիւն կամ նպաստ

մը չէ ելած. միայն Զրաճեան Սարգիս

էփ. Նորին Գերապատուութիւնն իւր

տունը հիւրընկալած և մխիթարած է:

Այսպիսի անտարբերութիւն մը մա-

նաւանդ առ այնպիսի մի որ, որ

հինգ տարիէ ի վեր խղճի մտօք ծառա-

յած է աղքին և կը ծառայէ ցարդ,

Պատրիարքական աթոռոյն թափուր վի-

ճակին մէջ ինչպէս նաեւ Տեղապահու-

թեան և Փոխանորդութեան պաշտօն-

ներու մէջ հաւատարմաբար ծառայե-

լով՝ և Պատրիարքարանին ընթացիկ գոր-

կարգադրելով առանց ձայն և աղմուկ

մեղադրելի է: Եւ սակայն քաջք է մեզ

յուսալ որ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը՝

որոյ գթութեան զգացումները ծանօթ

են ամենուն, կարող և աղեցեղի անմ-

անց միջոցաւ հարկ եղած ներթափան

մխիթարութիւնն չզրկուի ի պատիւ

ազգային բաղմութեանակեայ աշխա-

տաւորի մը, որով թէ՛ քաջաբան է թէ՛

մխիթարած կը լինի իւր Փոխանորդը

որ ցաւալի է ըսել թէ՛ գրեթէ մերկ

վիճակի մէջ կը գտնուի այսօր:

Դ Ր Ա Մ Ա Կ Ա Ն

Վարժիս, 8 մայիս:

ԸՆԴՈՒՄ ԱՆԻՆԵՐ

Օսմ. Բոնս. միացեալ) դոց. 17, 20	
» » բացուեցաւ) դ. 17, 24	
» » կէս օրին) 17, 25	
Նգիպտ. միացեալ Օսմ. Բ. 70 35	
Բուսիլի երկարութիւն 45	
Թրամիլէյ Օսմ. Բ. (գ. կ.) 267 50	

Օսմանեան ոսկի	100
Անգլիական ֆունտ	110 25
Գաղղիական ֆրանկ	87 35
Բոլ. ֆունտ	90 15
Իրիւնց ֆունտ	51 48
Գաւաթն թուղթ	9
» արծաթ	39 30

Ծ Ա Ղ Կ Ա Ք Ա Ղ

ՏԵՐԵԻՆԻ ԿԱՏԵՆԱԳՐԱԾ

512. Պարծենկոտը ստախոս հոր-

եղբորորդին է:

513. Մարոն այն ճիւղերն որ ա-

մենէն շատ պտուղ կը կրեն, ամենէն

վար կը կախուին:

514. Աւղիղ ճանքան ապահովա-

գոյնն է:

515. Անձնասիրութիւնը տեսակ մը

մահ է. ինքիմէ յայնկոյս սալիկն է

համարիտ կեանքն, ճշմարիտ անմա-

նութիւն անհատին:

516. Երբ տղու մը բան սովորե-

ցուցած ատենիկ կը տեսնէ որ

ճարտար չէ և կը նեղուիք, փորձե-

ցէք, եթէ երբէք կանխաւ ըրած չէք,

ձեր ձախ ձեռքով դրելու և պիտի

յիշէք թէ տղայ մը ձախ ձեռքի նման է:

517. Մարդը կը սողայ ի մանկու-

թեան, կ'իստոտէ յերիտասարդու-

թեան, կը հանգարտի յայրութեան,

կը կակղիայ հասուն տարիքի մէջ, կը

դադընէ երկրորդ մանկութեան մէջ

և կը սահի դէպ ի հոն՝ որ պատրաս-

տուած է մեր ամենու համար:

518. Աշխարհի վրայ գտնուած բո-

լոր գեղեցիկ բաներն և դանձերն չեն

պատրաստուած անձնիւր սերնդեան

կողմանէ՝ ի վայելումն իւր իսկ, այլ

նախորդ սերնդեան կտակն են անոնք:

— 164 —

—Որովհետեւ խնդիրը Դարմէթի վրայ է:

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ
ՅՕԳՈՒՏ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ
ԴԵՂԱՐԱՆ ՆՕՐՄԱԼ
(ՀԱՐԱԿԻ ԵՒ ԵՄԻՐԱԶԵԱՆ)

Պատու ունի ծանուցանել յարգող հասարակութեան թէ, տարւոյս սկիզբէն նոր դեղարան բացած է Կ. Պոլսոյ, Սուլթան Մահմուտի դամբարանին ճիշդ դէմը, ուր դեղագործներ կը պատրաստուին ամենայն խնամով և ճշգրտութեամբ, մանաւանդ դեղերու թարմութեան և մաքրութեան կողմէ ըստ ամենայնի դահացուցիչ կերպիւ։

Յը գտնուին անդ նաեւ ֆինքիւնայի անգին զիններ, ընտիր ֆոնտաններ, հանքային ջուրեր, մազի ներկեր, որք մեծապէս կ'օգնեն նաեւ թեփերն անհետացնելու, դաղորդական և անդլիական ամեն տեսակ պատրաստ դեղեր ևն ևն։

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԱԺԱՆ

Յիշեալ դեղարանն յաճախող երեսելի բժիշկներու ձեռք ձրկապէս պիտի դարձնուին կարօտ հիւանդները։ Ամեն երկուշաբթի ժամ 3 էն մինչեւ 3 հանրածանօթ և հոշակաւոր ակնարոյթ Տօթէօր մը ներկայ պիտի գտնուի աչքի ամեն տեսակ հիւանդութիւնները դարմանելու համար։ Երեքշաբթի օրերը ժամ 3 էն մինչեւ 3 արքունի բժկական վարժարանի ուսուցիչներէն մին ամեն տեսակ հիւանդութեանց համար, չորեքշաբթի ու չորեքշաբթի օրերն ալ ժամ 4 էն մինչեւ 8 Տօթէօր ճորճիաւէս, մանապէս ջղային հիւանդութեանց, և մանաւորապէս գիջութեան հետեւանք եւ զոդախտից, նոյնպէս և ճրկաբար պիտի դարմանէ իրեն դիմող կալուստ հիւանդները։

Նրադիրս ձեռքէ կը ծախուի նաեւ Պահլէ-գարու ջրալմառ Պողոս և Յակոբ աղաներուն խաւովը։

ՏՕԳՈՒՏ Ն. ԱՅՎԱԶԵԱՆ
Մասնադէտ հիւանդութեանց կանանց և տղայոց
Կը գտնուի ամեն օր ժամ 7 էն մինչ 11 Պօլսոյ Եֆէնի-ճամբի մէջ Կայսերական նամակատան դիմաց Նոր Եփրէ դեղարանը, իսկ կիւրակէ օրերը կէս օրէն վերջը Բերա Ասլան փողոց թիւ 1 իւր տունը։

ՀԱՅ ԹԵՍԿԱՆԱՆ

Թիւ 42 Կ. Պոլսոյ, Եփէնի-ճամբ, Թիւ 70

Այս վաճառատունը՝ որ մէկ տարիէ աւելի ժամանակէ հետէ իւր յաճախողները գոհացնելու ջանք չէ խնայած, կը ծանուցանէ թէ Զինաստանի և ձաւայի բերքերէն այս անգամ զանազան տեսակ (չայ) բերել տուած է յատկապէս, և կը խնդրէ սիրելի ազգայիններէ, մանաւանդ դաւառացի Հայ քրօմիսօնճիւններէ որպէս զի հաճին գէթ մի անգամ ի մօտոյ տեսնել իւր ապրանքներն և փորձել թէ՛ տեսակաց լաւութիւնը, և թէ՛ գիններու աժանութիւնը։

Գ. Մ. ՍԱՍՆԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Ի պէտս ազգային վարժարանաց

Ազգային առանձնակարգ վարժարանաց համար անհրաժեշտ եւ զոդ սոյն ընտիր դասագիրքն կը գտնուի բոլոր դրամաւորաց քով կեդրոնատեղին է Հայոց Միացեալ ընկերութեանց Գրասենեակին, Ղաւթի լիւս կէտէ-Օղլու խան թիւ 12։

Գինն է 20 դահեկ. արծաթ շատ դնողաց գոհացուցիչ գնով կը լինի։

**ԿԻԼԻՏԵՍԹԻ ԿՈՒՆԴԱՐԵՐՈՒԹԻ
ԲԵՍՄԵԹԻ ՎԵՒ ՂԱՏԵՐԻ ԲԵՍՄԵԹԻ**

Գ. Տղաբէ-Դիւն Կիլիսիայի Եփէնի-ճամբ
Յօրինեաց Մ. Աբիկեան

Սոյն գիրքը՝ որ Օսմ. լեզուի արդի դրականութեան և այժմու Օսմ. օրինաց համաձայն խմբագրուած ամեն կերպ մօրհասի, փոխանորդագիր, անպարտագիր, աղբարագիր լիւհաւ, բրթթէսթօ, հէօ. ճէթ, և այլ գրութիւններ կը պարունակէ և միանգամայն ընտիր ձեւագրով գրուած է, կը ծախուի ամեն հայ դրամաւորաց և ջրալմառ Պողոս եւ Յակոբ աղաներէ, ըստ ի գին 6½ դր։

ԿՐՈՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Կամ
Պատու Գրքերու Կարգը

Ի պէտս չափահաս աշակերտաց, ընծայացուաց և եկեղեցատիրաց

Երկատիրեաց

Տ. Խաչի Կարգը Գրքերու Կարգը

Սոյն գործը 400ի մօտ երեսներէ կը բաղկանայ վայելուչ կազմով Առաջին մասին մէջ սահման հաւատոյ և Գրիստոսի եկեղեցին և անոր խորհուրդները, Բ. մասին մէջ Ս. Առաքելութիւն և արարողութիւն եկեղեցւոյ ամբողջ բացատրուած, Հին և Նոր Կտակարանի վկայութեամբ հաստատեալ է։

Կեդրոնատեղին է Մարգարեան դրամուրը և կը գտնուի ամեն Հայ դրամաւորաց քով, գին կէս մէծիւն։

ԱՐԲԱՔՈՆԱՆԱՆՈՒՆ

ՍԻՐԱՎԵՊ Լ. ՀԱՆԿԻԻ

Թարգմանեց Օրբէր Ե. Օրբէր

Կը ծախուի ամեն Հայ դրամաւորաց քով ի գին 10 դր։ Կեդրոնատեղին է Արամեան տպարանը։

**ԳՐԱՎԱՅՈՒՆ-ԹՂԹՈՎԱՅՈՒՆ
Յ. ՍՐԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.**

Պատու ունի ծանուցանել արգող հասարակութեան և բոլոր դրամաւորաց թէ, միակ աւանդական լինելով Ռ. Յ. Պէրպէրեան Եփէնի լիւս կէտէ-Օղլու փալատներէն կը հրաւիրուին դիմել յիւրեանց վաճառատուն որ ի Պօլսոյ Պահլէ-գարու Համալիւն ճամբ տէսի թիւ 34։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Մ. Պ. ՍՐԱՍԵԱՆ

ԳՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

(Երբ Գրքերու Կարգը)

Մասն Ա. ՈՃ

Հատոր Ա. 40 դր
Բ. 40 »
Գ. 43 »

Գ. Վ. ՍՐԱՍԵԱՆ ԶՏԵԱՆՑ
ՀԱՄԱՎ-ՀՈՏՈՎ

Հայկական դասագրքերու թիւն, վիճակագրութիւն, գեղջկական երգեր և այլ պարունակող խիստ հետաքրքրական և կարեւոր մի գործ, որոյ գինն է 10 դր։

Յ. Արբէր և Ընկ.

ՀԱՅ ԲԵՆԻԲ
ԱՐԻԻ ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մարգարեաց Եփէնի-ճամբ

Բ. Տպագրութիւն

Աշխատատիրեաց Ա. Պիլի-ճեւալ
Ամբողջ գործն, որ 400 երեսներէ կը բաղկանայ, հրատարակուեցաւ երկու մասամբ և կը ծախուի։
Ա. մասն ի գին 5 դր։
Բ. » » 7 »
Երկու մասերն միասին կազմեալ թղթակազմ 12 դր։
Երկու մասերն միասին կազմեալ, քաւթօն կազմ 13 դր։
Առաջին մասն առանձին չծախուի։
Կեդրոնատեղին է «Երոզական դրամուր», հեղինակին քով, Յակոբեան ուն թիւ 14։
Բոլոր դրամաւորաց քով ալ կը գտնուի։

ԿՈՒՆԵԹ-ԻԼ-ԼՈՒՂԱԹ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՅՈՒՆԱՆԱՆՈՒՆ ԵՒ ԹՈՒՐԻՔԵՐԵՆ

Աշխատատիրոգը

Մէլի-ճամբ Եփէնի-ճամբ

Պաշտօնային Հասարակաց Կրթութեան

Գրաքննութեան սենեկի

Հրատարակիչ Գրքերու Կարգը

Այս բառարանն, պարունակած արւեստական եւ գիտական բառերու ճշտութեամբ, բացատրութեան յատկութեամբ իւր սեսակին մէջ առաջինը կը համարուի։ Սոյն գործը ցարդ հրատարակուած Յրաններէն-Թուրքերէն բացառելով վրայ սա առաւելութիւնն ալ ունի որ թուրք տառերով արուած բացատրութիւններն լատին տառերով եւս նշանակուած են անոր մէջ, մասնաւորապէս ի գիւրդութիւն օտարազգեաց։

Մասնաւոր խնամքով, գեղեցիկ եւ մաքուր տպագրութեամբ տեսարժան տեսարժան կ'ընծայուի Արամեան տպարանին։

Առաջին հատորն՝ որ երեսուն երկու երեսներով երեսուն եւ մէկ տետրական է՝ տեսարժան տեսարժան հրատարակուել յետոյ կազմուած կը վաճառուի ի գին 60 դահ. արծաթ։

Բ. հատորն 29 քաղ տետր եւս հրատարակուած է եւ կը վաճառուի ի գին 2 դահ. արծ. իւրաքանչիւրն։

ՏԱՐԵՐ

ՍՐԱՍԵԱՆ ԼԵՋՈՒԻ

Երկրորդ Տպագրութիւն

Երկատիրեաց Մէլի-ճամբ

Կը ծախուի ամեն Հայ դրամաւորաց և ջրալմառ Պողոս և Յակոբ աղաներէ քով ի գին 8 դր։

ԱԶԴ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆԱԿԱՐԵՂԻՒՆՑ

Պաղք-բաղար Թանգի փողոց թիւ 39

Ժող. դիմ առ. դիմ աղբիւրին

Մ. Հ. Տէօքմէճեանցի վաճառատան մէջ կը գտնուին նպարեղիկաց վերաբերեալ ամեն տեսակ սպրանքներ, որպիսիք են, խաչվէ՛ սովորական, լու եւ ընթացողն (Մարթինիք) շաքար թրիւթի, Մարթինիք և Հօլանտայի, ալիւալ տեսակ ընթացման թուրքերէ զատ, Յրանական բուն թուրքերէ Սիւլիթի թարմիլ Նաբօլի և ճէնօպի մաքարոն շէհրիլէ. բրինձ՝ Մախսուս և Բիզօն սուալին կարգի. անուշաղեւնի և խմորեղէնի յատուկ լաւագոյն ալիւրներ. Գանտիլի եւ Ալվալի ընտիր աճառ. քօլա ձէթ քարիւղ (կաղ), ի մի բան, սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուի իւր ամեն տեսակներով լաւագոյնն այն պիտանի բաներուն, որք առեւտրական սոյն ճիւղին կը վեճմարեն։

Գինները գոհացուցիչ են։
ԱՊՐԱՆԻ ԶԱՅ

- Անտարակոյս։
- Հոն կը մտնեն երբ որ ուզեն։
- Այո՛։
- Թէ՛ արուարձանին դռնէն և թէ՛ Եանդ-Էփէնի դռնէն։
- Յետոյ։
- Այս իրիկուն հոն պիտի երթանք։
- Ինչ ընելու համար։
- Բօլիւնէլ ուսերը շարժեց նշանական կերպիւ։
- Կոմսուհին, ըսած ես ինձ, նամակներ ունի, որոց միջոցաւ կրնայ զգեց կորուստն։
- Ճիշդ է։
- Լաւ, ըսող պէտք եղած բանն այս նամակներն են։
- Միթէ գիտէք անոնց ո՛ւր գտնուիլը։
- Այս գիշեր իսկ այդ նամակները մեր ձեռաց մէջ պիտի գտնուին։ . . . Կը հասկնամ։
- Կոմսը շարժմամբ հաւանութիւն առաւ. աւելի հանդարտ էր. այն յայտն՝ զոր Բօլիւնէլ իւր աչաց մէջ փայլեցուցած էր՝ իրեն կը վերադարձներ իւր անպատուութեան մէկ մասն, և կը պատրաստուէր մեկնելու, երբ Սադ-ա-Բըլադը սենեակը մտաւ։
- Իւր տեսութիւնը նախընթաց աւուր եղելութիւններն յիշեցուցանող, և կեցաւ։
- Արդէն Բօլիւնէլ զիմաւորած էր երիտասարդ սրիկայն։
- Լաւ ուրեմն, հարցուց փութով։
- Գործը կարգին է, պատասխանեց Սադ-ա-Բըլադը։

- Նամակը քովդ է։
- Մինչեւ իսկ երկու նամակ ունիմ։
- Երկու հատ, կրկնեցին Լանկուտ և Կոմսը։
- Սադ-ա-Բըլադը ձեռք իւր բաճկոնակին դրապանը խօթած էր։ . . .
- Ով որ շատ բանի կարող է, քիչ բանի ալ կարող է, պատասխանեց. նամակն մը համար ոսկի մը խոստացաւ ինձ. . . . և ես մտածեցի թէ վարձը պիտի կրկնապատկէի, եթէ երկու հատ բերէի ձեզ։ Աւարիկ այս է ամենն։
- Բայց ինչ է այս երկրորդ նամակն, վերջապէս հարցուց Լանկուտ։
- Կարգաւ երթանք. . . . և նախ աւաակի խնդրուած առարկայն։
- Տէ գիշերատ կոմսն առաւ այն սոմը՝ զոր Սադ-ա-Բըլադը իրեն կը մատուցանէր, և անյաղաքար աչքէ անցուց զայն։
- Այս է, այո՛, այս է, ըսաւ իսկոյն կտառաղութեամբ բռնեցը գոցելով. կը կասկածէի որ այս Եանդիլին օր մը խաչընդոտ պիտի լինէր մեզ. . . . Մեր շահը կը պահանջէ անոր վրայ հսկել. . . . Պէտք է խորհիլ. . . .
- Սադ-ա-Բըլադը՝ Եանդիլի անունը լսելուն պէն՝ ճակատը վեր ուղարկեց։
- Պէտք է խորհիլ. . . . արդեօք ինչ բանի վրայ, ընդմիջեց տարօրինակ ձայնով մը։
- Ե՛հ, ըսող լիւր փոյթ, ըսաւ կոմսը բարկութեամբ։
- Պարագայներէն կախում ունի. . . . սա կայն. . . .